

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/713/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3215200401
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3215200401.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Bratislava, Olejkárska 1, IČO 00 492 736, v konaní zastúpeného JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, so sídlom Bratislava, Nám. M. Benku 9-C1 proti odporcovi B. E., bytom O. nad O., K K. XXX/XX, o zaplatenie 70,70 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 5C/33/2015-24 zo dňa 09. júna 2015, v senáte jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania p
o t v r d z u j e .

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 70,70 eur a náhradu trov konania titulom zaplateného súdneho poplatku 16,50 eur a titulom trov právneho zastúpenia 12 eur. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že odporcovi vznikla povinnosť zaplatiť navrhovateľom uplatňovanú sumu, a to v zmysle tam citovaných ustanovení zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave. Odporca cestoval na linke MHD prevádzkovej navrhovateľom bez cestovného lístka, preto je povinný zaplatiť navrhovateľovi cestovné vo výške 0,70 eur a sankčnú úhradu vo výške 70,- eur. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 150 ods. 2 O.s.p.. Navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 12,- eur, čo predstavuje 20 % z trov právneho zastúpenia, ktoré by mu patrili v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení /ďalej len vyhláška/. Keďže hodnota tohto sporu neprevýšila sumu 1 000,- eur, ide o drobný spor, a preto súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania aplikoval ustanovenie § 150 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a znížil trovy konania a z uplatnenej sumy trov právneho zastúpenia 89,96 eur navrhovateľovi priznal iba sumu 12,- eur, pretože navrhovateľom uplatnenú náhradu trov konania považoval za neprimeranú voči pohľadávke, keď uplatnené trovy právneho zastúpenia prevyšovali pohľadávku navrhovateľa. Navrhovateľovi by patrila náhrada trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby /prevzatie veci, podanie na súd a režijné paušály k nim prináležiace + DPH/ v celkovej výške 59,98 eur /2 x odmena 16,60 eur + 2 x paušál 8,39 eur + DPH 10,- eur/. Z uvedenej sumy považoval súd za primeranú náhradu trov právneho zastúpenia sumu 12,- eur, ktorá predstavuje 20 % z trov právneho zastúpenia, pričom takáto výška trov právneho zastúpenia je primeraná aj s ohľadom na skutočnosť, že ide o zastupovanie navrhovateľa v rovnakých veciach a žaloby sú s výnimkou údajov o odporcovi a čase a mieste cestovania totožné /tzv. formulárové/. Okrem toho právnenému zástupcovi navrhovateľa v zmysle vyhlášky nepatrí odmena a režijný paušál za úkon označený ako pokus o zmier - výzva na zaplatenie. Tento úkon nie je úkonom v konaní, a preto ani trovy právneho zastúpenia pri tomto úkone nie sú trovami konania.

Proti tomuto rozsudku, do výroku ktorým súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania, podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v časti rozhodnutia o povinnosti nahradiť trovy konania tak, že odporcu zaviazá povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi súdny poplatok vo výške 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 89,96 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby spolu s režijným paušálom a DPH 20 % v celkovej výške 20,03 eur. Mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže v danom prípade došlo k nesprávnej aplikácii ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p.. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa rozhodol o neprimeranom znížení trov konania a neodôvodnene priznal trovy konania vo výške odlišnej od trov konania uplatnených v návrhu na začatie konania. Považoval za nepochybné, že predmetnú vec je možné považovať za drobný spor podľa § 200ea O.s.p., neprimeranosť trov konania v takýchto sporoch voči pohľadávke je však potrebné v jednotlivých prípadoch posudzovať individuálne. Poukázal na ustálenú prax, najmä rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/32/2009 a sp. zn. 7Co/64/2009, ako aj dôvodovú správu k novele Občianskeho súdneho poriadku a zákon č. 384/2008 Z.z., účinný od 15.10.2008. Mal za to, že v rámci rozhodovacej činnosti súdu v zmysle ustálenej súdnej praxe je aplikácia ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. primeraná len v situácii, kedy suma náhrady trov konania viacnásobne prevyšuje sumu istiny, ktorá je predmetom konania, čo však v danej veci splnené nie je. Nakoľko uplatňované trovy konania neprekračujú niekoľkonásobne sumu istiny, a okrem súdneho poplatku predstavujú odmenu za právnu službu za minimálny počet úkonov, za ktoré je stanovená minimálna sadzba, prvostupňový súd nesprávne v rozhodnutí aplikoval ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p.. Vychádzajúc z uvedeného mal zároveň za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je v napadnutej časti nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, z čoho plynie záver, že účastníkom konania bola postupom súdu prvého stupňa odňatá možnosť konať pred súdom. Prvostupňový súd mal o trovách konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 O.s.p., ktorú vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok konania, a priznať navrhovateľovi ako úspešnému účastníkovi náhradu všetkých účelne uplatnených trov konania. V prejednávanej veci za účelne uplatnené trovy konania považoval zaplatenie súdneho poplatku z návrhu a minimálnu tarifnú odmenu za právne služby podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Poukázal na to, že zaplatenie súdneho poplatku je obligatórnou povinnosťou navrhovateľa, v dôsledku čoho nemožno podľa správneho úsudku a dobrej vôle znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku. Okrem uvedeného samotné úkony právnych služieb a postup advokáta pri zastupovaní je náročný a zložitý proces, vyžadujúci si i primeranú časovú náročnosť. Uviedol, že právo účastníka nechať sa zastupovať advokátom nie je v podmienkach nášho vnútroštátneho práva obmedzené ani v tzv. drobných sporoch, a neobmedzuje ho ani Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu a ktoré v bode 29 Preambuly deklaruje, že "neúspešná strana by mala naďalej znášať trovy." Na podporu svojej argumentácie spomenul uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/271/2009, v ktorom odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ, ktorý bol v predmetnom drobnom spore zastúpený advokátom, má ako úspešný účastník právo na náhradu /okrem vlastne účelne vynaložených trov i/ trov spojených s poskytnutím právnych služieb, ktoré mu v označenom spore poskytol splnomocnený advokát. Na záver zdôraznil, že rozsah zníženia náhrady trov v danom prípade odporuje dobrým mravom a považoval za nespravodlivé, neodôvodnené a neprimerané, aby odporca neznášal trovy procesne úspešného navrhovateľa, ktoré mu vznikli, vrátane trov právneho zastúpenia, v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p..

Odporca sa k odvolaniu podanému navrhovateľom písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Odvolaním navrhovateľa bolo napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa iba vo výroku o náhrade trov konania navrhovateľa, preto odvolací súd preskúmaval iba túto odvolaním napadnutú časť rozhodnutia a rozsudok súdu prvého stupňa vo zvyšnej časti sa stal právoplatným a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu je nedotknutý.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Citované ustanovenie umožňuje súdu v osobitných prípadoch nepriznať alebo znížiť trovy konania, resp. ich náhradu. Naproti ustanoveniu § 150 ods. 1 O.s.p., z ktorého pre súd takáto možnosť vyplýva iba vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa, aplikácia ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. je zákonom viazaná výlučne na splnenie dvoch podmienok. Prvou je skutočnosť, že ide o drobný spor a druhou, že trovy konania, ktorých náhradu si účastník uplatňuje, sú neprimerané voči pohľadávke, ktorá je predmetom konania. Pri aplikácii ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. teda nie je potrebné, ako sa mylne domnieva navrhovateľ, skúmať pomery účastníkov konania.

Právna úprava obsiahnutá v ustanovení § 150 ods. 2 bola do Občianskeho súdneho poriadku doplnená na základe zákona č. 384/2008 Z.z. s účinnosťou od 15.10.2008 v nadväznosti na prijatie Nariadenia EP a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Zákonodarcu v predmetnom ustanovení v súlade s európskymi štandardmi vytvoril pre súd možnosť znížiť trovy, ktoré sú voči pohľadávke v drobných veciach neprimerané. Cieľom súdnych konaní v takýchto veciach totiž má byť vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi a nemôže prevažovať záujem na vedení konania z dôvodu, že ide o zaujímavé veci z hľadiska odmeny advokáta. Z dôvodovej správy k príslušnej novele Občianskeho súdneho poriadku síce vyplýva, že uplatnenie moderačného práva súdu v zmysle ustanovenia § 150 ods. 2 prichádza do úvahy predovšetkým v prípadoch, kedy trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka, čo však neplatí absolútne, na druhej strane treba zdôrazniť, že znenie predmetného ustanovenia umožňuje súdu trovy konania nielen znížiť, ale z obdobných dôvodov aj nepriznať.

V danej veci bola predmetom konania pohľadávka navrhovateľa na zaplatenie istiny vo výške 70,70 eur. Ide teda o tzv. drobný spor, keď predmet konania nepresahuje výšku 1.000,- eur a zároveň nejde o vec uvedenú v § 200ea ods. 2 O.s.p.. Tým je splnená jedna z dvoch podmienok pre využitie moderačného práva súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p.. Navrhovateľ, ktorý bol v merite úspešný a ktorému podľa § 142 ods. 1 O.s.p. patrí náhrada trov konania, si uplatnil k náhrade trovy konania v celkovej výške 106,46 eur, z čoho zaplatený súdny poplatok z návrhu na začatie konania predstavoval sumu 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia sumu 89,96 eur, ktoré trovy konania tak predstavovali viac ako dvojnásobok uplatnenej istiny. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel v zhode so súdom prvého stupňa k rovnakému záveru, že výška náhrady trov konania pôvodne uplatnená navrhovateľom nebola primeraná uplatnenej istine, čím zároveň došlo k splneniu druhej podmienky v záujme jej zníženia.

Odvolací súd nespochybňuje, že zabezpečenie vykonávania úkonov právnych služieb spojených zo zastupovaním účastníka v občianskom súdnom konaní je náročný a zložitý proces, vyžadujúci si i primeranú časovú náročnosť, zároveň je mu však z úradnej činnosti známe, že navrhovateľ vedie veľký počet sporov rovnakého charakteru, predmetom ktorých je nárok na zaplatenie cestovného a úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka, pričom ide o spory, ktoré z uvedeného dôvodu nemožno označiť za skutkovo, právne a časovo náročné. Z obsahu spisu je zrejmé, že návrh na začatie konania v danej veci je takmer identický s návrhmi, ktorými už navrhovateľ inicioval početné konania, kedy zakaždým dochádza k zmene vyplnených údajov o prípade a cestujúcim z priloženého hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok, vyhotovenom revízorom navrhovateľa, pričom vykonanie ďalšieho úkonu, resp. vyvinutie ďalšej činnosti zo strany právneho zástupcu, súvisiacej s účelným uplatňovaním práva proti druhému účastníkovi, preukázané nebolo.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd zastáva názor, že navrhovateľovi priznaná náhrada trov konania v celkovej výške 28,50 eur je primeraná výške uplatnenej istiny, v dôsledku čoho je v súlade s ustanovením § 150 ods. 2 O.s.p..

Vzhľadom k skutočnosti, že pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. pri rozhodovaní o trovách konania boli v danom prípade splnené všetky zákonné predpoklady, pričom miera zníženia náhrady trov konania navrhovateľa sa odvolaciu súdu nejaví ako neprimeraná a stotožňuje sa s ňou, odvolací súd

rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si trovy konania neuplatnil /§ 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p./.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.